

KMETOVOALEC.

Ilustrovan gospodarski list.

Uradno glasilo

c. kr. kmetijske družbe  vojvodine kranjske.

Urejuje Gustav Pirc, družbeni ravnatelj.

•Kmetovalec• izhaja 15. in zadnji dan v mesecu ter stane 4 K, za gg. učitelje in ljudske knjižnice pa le 2 K na leto. — Udje c. kr. kmetijske družbe kranjske dobivajo list brezplačno.

Inserati (oznanila) se zaračunajo po nastopni ceni: Inserat na celi strani 32 K, na $\frac{1}{2}$ strani 16 K, na $\frac{1}{4}$ strani 10 K in na $\frac{1}{8}$ strani 6 K. Pri večjih naročilih velik rabat. Družabnikom izdatno ceneje.

Vsa pisma, naročila in reklamacije je pošiljati c. kr. kmetijski družbi v Ljubljani, v Salendrovih ulicah števil. 3.

Št. 21. V Ljubljani, 15. novembra 1900. Leto XVII.

Obseg: Izpahnjene pogačice na kolenu pri konjih. — Poskušnje z novimi vrstami krompirja. — Kako se delé in urejajo skupni pašniki, gozdi in enaka skupna zemljišča. — Izkušnje in nasveti glede trtnih boleznij (Dalje.) — Vprašanja in odgovori. — Gospodarske novice. — Uradne vesti c. kr. kmetijske družbe kranjske. — Listnica uredništva. — Tržne cene. — Inserati.

Izpahnjene pogačice na kolenu pri konjih.

Ta bolezen se največkrat pokaže pri mladih konjih, ki še nimajo utrjenih kit. Vzrok bolezni more biti brcanje, nerodno vstajanje, če konj hitro stopi v kako globino, n. pr. v globok in ozek jarek.

Bolezen se spozna na tem, da konj naenkrat šepa in se vidi, kakor da bi imel prekratko ali predolgo nogo.

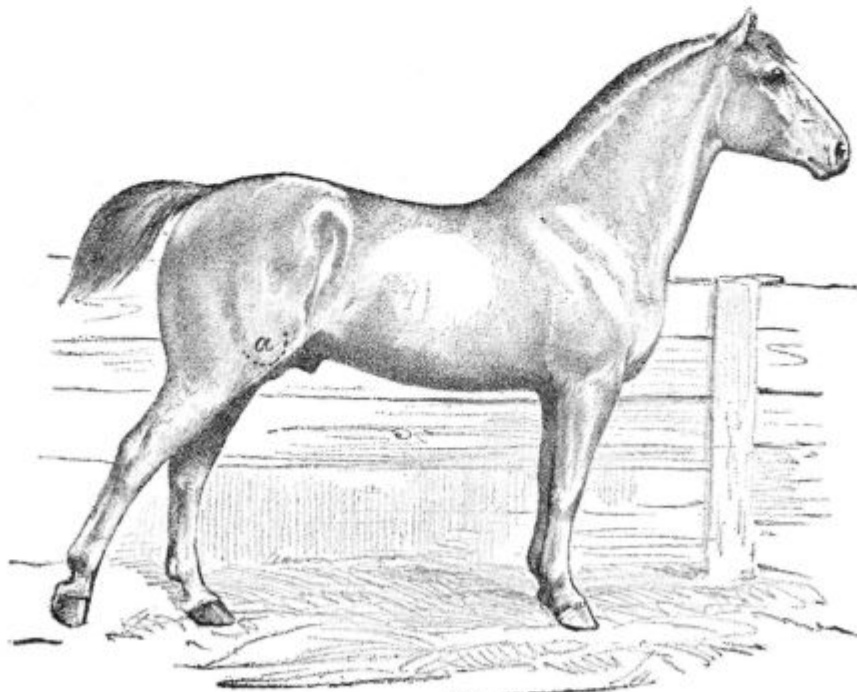
Največkrat konj nogo vleče za seboj, kakor kaže podoba 79., na kateri je pogačica zaznamovana s črko *a*. Konj ne stopa na bolno nogo ter skuša skakati po treh nogah. Če konja nekoliko udarimo z bičem, potem hitro potegne izpahnjeno nogo, vsled česar pogačica največkrat zopet vskoči, in šepanje precej preneha.

Navadno se ta bolezen srečno prestane, vendar

se pri mladih konjih rada ponavlja. Če pogačica dolgo časa ostane izpahnjena, je zdravljenje težavno. Vsekakor je najprej treba izpahnjeno pogačico vravnati.

To se naredi, če se bicelj izpahnjene noge močno naprej in kvišku vleče, kakor kaže podoba 80., pri čemer mišice okoli pogačice otrpnejo. Če se ne posreči na tak način pogačico vravnati, potem naj se na bicelj priveže vrv, ki se potegne čez hrbet okol vratu in prsij ter se krepko nategne, ob enem se pa pritisne na pogačico, kakor kaže podoba 81. Navadno pri takem ravnanju pogačica precej vskoči.

Ko je pogačica vravnana, je gledati, da se prepreči oteklina, zato naj se prostor nad pogačico in okoli nje maže z mazilom iz 25 gr vazeline in 5 gr prahu španskih muh. Ako se ne posreči pogačico vravnati na popisani način, ali če se iznova izpahne,



Podoba 79.

se pri mladih konjih rada ponavlja. Če pogačica dolgo časa ostane izpahnjena, je zdravljenje težavno. Vsekakor je najprej treba izpahnjeno pogačico vravnati.

potem je vsekakor poklicati živinozdravnika. Pri zdravljenju je mir neobhodno potreben in je konja visoko privezati, da se nekaj dnij ne more vleči. Čez 8 do 10 dnij se konj zopet sme pregibati in se sme rabiti za lahno delo.

Poskušnje z novimi vrstami krompirja.

Krompirja imamo danes na sto in sto vrst, ki se med seboj razlikujejo po zgodnosti, rodovitnosti, po obliki in debelosti gomolov, po barvi kože in mesa itd.

V zadnjih letih se je pri nas še najbolj obnesel krompir „onejidovec“, ktere ga je vpeljala naša kmetijska družba in ktere ga so ponekodi krstili tudi na ime „družbar“. Ta krompir se je v prvih letih odlikoval s posebno rodovitnostjo, kakor tudi s svojo upornostjo proti krompirjevi boleznii. Žal, da je njegova prejšnja rodovitnost tako zelo začela pojemati, da nam zdaj po nekterih krajih ne daje nič boljših pridelkov kakor navadni domači krompir.

To izkušnjo, da nam novi krompir le nekaj let dobro rodi, smo doživeli tudi že pri drugih vrstah. Kakor mnoge druge rastline, je tudi krompir nestanovitven v svojih lastnostih. Nove krompirjeve vrste se prej ali slej in toliko hitreje izpremené. kolikor neugodnejše so razmere novega kraja, ali z drugimi besedami, kolikor manj jim ugajajo zemlja, podnebje ter način gnojenja in pridelovanja. Prej ali slej postanejo prav take vrednosti, kakeršne je domač krompir, ali pa še slabše. Nekatere vrste krompirja, ki so po drugih krajih posebno dobre, se pri nas sploh ne sponašajo in dajejo že prvo leto veliko slabše pridelke kakor domač

krompir. To so vrste, kterim ne ugaja niti naša zemlja, niti podnebje.

To prikazen opazujemo tudi pri drugih rastlinskih vrstah, pri žitu, pri sadju, pri trtah in tudi pri živalih, saj vidimo, da so na pr. nektera goveja plemena dobra za naše kraje, druga pa ne, in da se tudi dobra plemena sčasoma izpremene v svojih lastnostih pod vplivom novih razmer, v kterih jim je živeti.

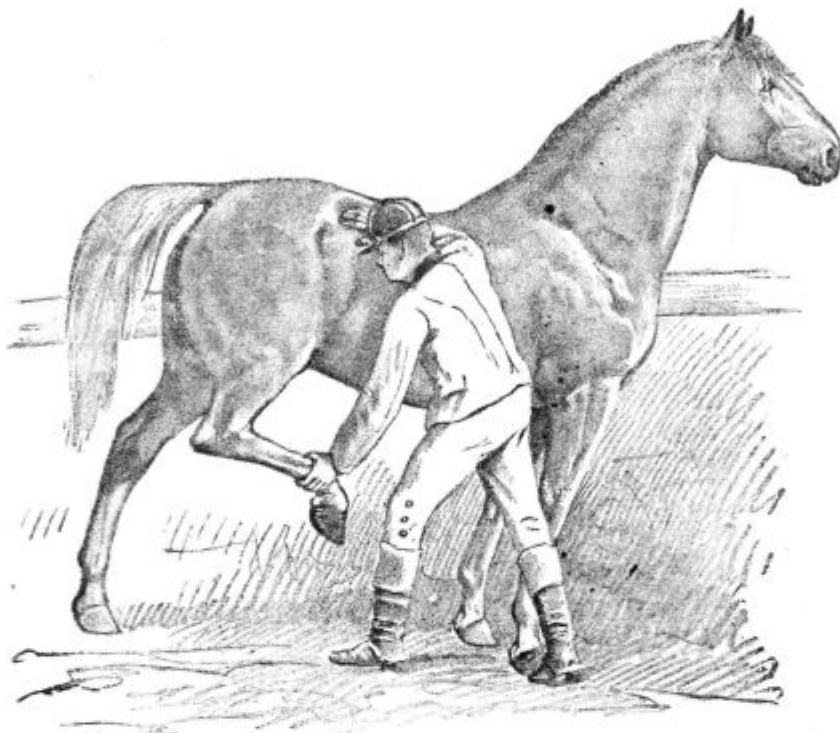
S krompirjem „onejidovcem“ so se bili pridelki za nekaj let izdatno povečali in dosegal se je pri tej rastlini dohodek, ki je bil mnogo boljši kakor pri domačem krompirju. Ker so pa naše razmere od leta do leta bolj neugodno vplivale nanj, se je v svoji rodovitnosti po nekterih krajih tako zelo izpremenil, da ni nič boljši kakor je domač krompir.

Ker nam je pri današnjih razmerah v gospodarstvu polagati vso skrb na to, da se naši pridelki pri posameznih rastlinah pomnože in da se nam na ta način zboljšajo gospodarski prihodki, gledati je sedaj na to, da dobimo primeren nadomestek za krompir „onejidovec“.

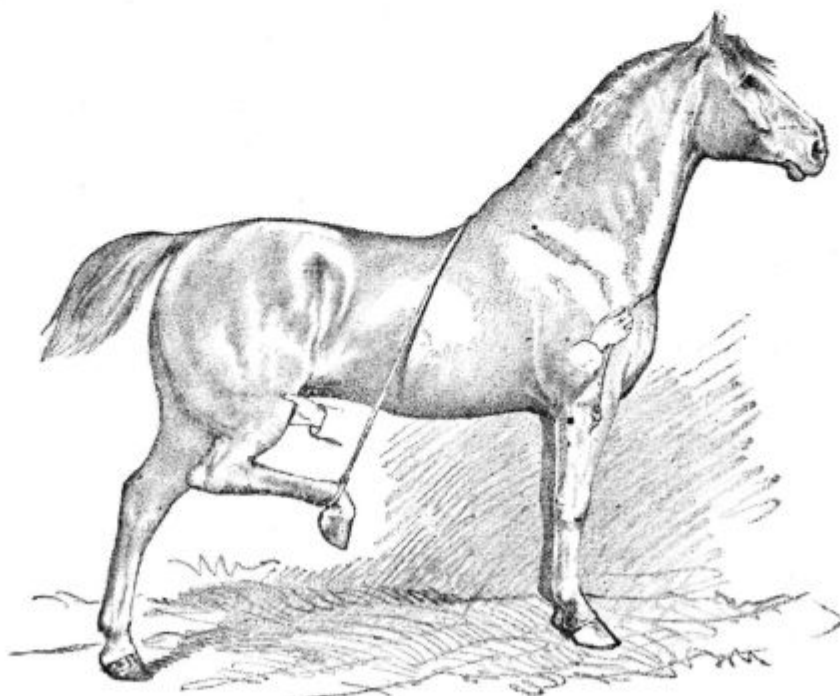
Po časopisih, knjigah in cenilnikih se nam hvalijo in ponujajo razne nove in sloveče vrste krompirja.

Ali so te nove vrste kake vrednosti za naše kraje, o tem se je treba prepričati, in sicer s poskušnjami, ktere je delati na majhnih prostorih. Pri teh poskušnjah moramo z novimi vrstami ravno tako ravnati, kakor z drugim krompirjem na njivi. Za take

poskušnje torej ni jemati posebno rodovitne vrtné zemlje; tudi ne smemo s posebno bogatim gnojenjem ali s posebno pazljivim in skrbnim obdelovanjem pospeševati rasti in razvoja novih krompirjevih vrst, ampak saditi je krompir na njivsko zemljo in je z njim ravno tako



Podoba 80.



Podoba 81.

ravnati, kakor z drugim navadnim krompirjem. Najbolje storimo, ako nove vrste sadimo na pripravne prostore poleg drugega krompirja. Ako nam je pa vsako leto poskušati razne krompirjeve vrste, potem je seveda treba, da za taka poskušališča odločimo posebne prostore, in sicer na njivi, ki naj ima tako zemljo, kakršna je v dotičnem kraju običajna. Če ima dotično poskušališče ravno lego, toliko bolje. Tako poskušališče je razdeliti v enako velike table ali lešice, ki naj so, ako le mogoče, po 100 m² ali 1 ar velike. Na tako velikih prostorih se razlike v rodovitosti posameznih vrst bolj pokažejo, kakor na manjših lešicah. Samo ob sebi se razume, da se morajo ti prostori enako obdelati in gnojiti, zasaditi z enako množino semena itd., da se dobé taki uspehi, da je mogoče primerjati vrednost in pripravnost raznih vrst krompirja za naše kraje.

Na kmetijski šoli na Grmu so se letos delale take poskušnje z raznimi vrstami krompirja, in sicer s starejšimi in novejšimi, zgodnjimi in poznimi, vnanjimi in domačimi. Od vsake vrste se je posadilo 5 kg semena, in sicer na lešicah, ki so bile po 25 m² metrov velike.

Sadile so se nasledje vrste:

a) Zgodnje vrste:

- 1.) Najzgodnejši praški krompir (Bahlsen).
- 2.) Marjolin (Mauthner).
- 3.) Early Sunrise (Mauthner).
- 4.) Kifelčar „Delicates“ (Mauthner).
- 5.) Kaiserkrone (Bahlsen).
- 6.) Stella (Dolkowski).

b) Pozne vrste.

- 1.) Kaztalan (Dolkowski).
- 2.) Lada (Dolkowski).
- 3.) Topor (Dolkowski).
- 4.) Kmit (Dolkowski).
- 5.) Agnellijev biser (Bahlsen)

c) Srednje pozne vrste:

- 1.) Prof. dr. Märcker (Mauthner).
- 2.) Sir Walter Raleigh (Bahlsen).
- 3.) Thee Bowea (Bahlsen).
- 4.) Magnum bonum (Mauthner).
- 5.) Zborovec (kmetijska družba).
- 6.) Križanec (kmetijska družba).
- 7.) Topas (Dolkowski).
- 8.) Onejidovec.
- 9.) Domač modri krompir.
- 10.) Domač rumeni krompir.
- 11.) Solučnik (Henning).
- 12.) Triglav (kmetijska družba).

Pridejana imena v oklepajih značijo tvrdke, od katerih so se te vrste naročile.

Uspehi, ki so se letos dosegli s temi vrstami krompirja, so v obče manj ugodni, ker vreme ni bilo za krompir ugodno. Največ mu je škodila poletna suša, a prijala mu tudi spomladna moča ni, ker je je bilo preveč.

Iz dobljenih pridelkov, ki so se prav tako kakor seme natančno stehtali, se da pa vendar kolikor toliko sklepati, ktere vrste so najbolj trdne in najbolj rodovitne in ktere se tudi za daljnje poskušnje priporočajo.

Pred vsem so letošnje poskušnje pokazale, da ni dal „onejidovec“ nič boljšega pridelka kakor domač rumeni krompir. Pri obeh teh vrstah se je pridelalo na 25 m² le 39 kg krompirja, kar bi znašalo na 1 ha 156 q.

Posebno dobro so se obnesle srednje zgodnji vrsti „Prof. dr. Märcker“ in „Zborovec“, še najbolj pa „Agnellijev biser“.

Agnellijev biser, ki je že sem in tja po Kranjskem znan, je dal na 25 štirjaških metrih 48 kg pridelka, torej na 1 ha 192 q.

Merkerjevec (prof. dr. Märcker) se po naših krajih najbrž še ni sadil. Ta krompir je dal na 25 štir. metr. 45 kg pridelka, kar bi znašalo na 1 ha 180 q. V kmetijski šoli v Rüttiju dobivajo od tega krompirja povprek po 315 q.

Priporoča se, da delamo z njim tudi drugod po naših krajih poskušnje.

Takisto dobro je pa tudi obrodil Zborovec, kterege prideluje za seme že mnogo let naša kmetijska družba. Tudi ta krompir je dal 45 kg pridelka, to je 180 q na 1 ha.

Izmed zgodnjih vrst sta se sponesli še najbolj „Stella“ in „Kaiserkrone“.

O posebnostih vseh teh vrst izpregovorim prilično kaj več.

H koncu bodi še povedano, da je bilo poskušališče za krompir v prav položno viseči legi in da je zemlja ilnata in revna na apnu, sicer pa rodovitna in dobra. R.

Kako se delé in urejajo skupni pašniki, gozdi in enaka skupna zemljišča.

Že napis kaže, da v tem spisu ne bo govora o delitvi in razdelbi skupnih lastnin ali solastnin sploh, kakor na pr. skupnih domačij, temveč da bode govor samo o tem, kako se delé ali urejajo solastninska zemljišča posebne vrste.

Najnavadnija skupna zemljišča te vrste so ona, ki so je dobile občine ali skupine upravičencev po cesarskem patentu z dne 5. julija 1853. leta, št. 130. državnega zakonika, od grajščin in sploh od gosposk kot odkupnino za pašo, drvarščino in druge služnostne pravice.

Vender ne spadajo semkaj samo taka odstopljena in za gotove pravice odkupljena zemljišča, temveč tudi vsa druga, ki se od nekdanj v resnici skupno uživajo, kakor pašniki, skupni gozdi, pa tudi skupni travniki in njive, ki se po raznih krajih imenujejo „skupščine“, „počedije“, „spolovinski“, „menjalni travniki“ i. t. d.

Solastnine, s katerimi se nam je baviti, pa morajo prvič biti res zemljišča, ne pa samo hiše in druga poslopja ali druge vrednostne stvari, drugič morajo upravičenci ali občina taka zemljišča navadno tudi dejansko uživati, to je po njih pasti, kositi, drevje sekati i. t. d., ne pa dajati jih le v zakup (štant).

Poprej so se taka zemljišča delila samo tedaj, ako je v to vselej posebej privolil deželni odbor, oziroma deželni zbor, ter ako so upravičenci zato napravili posebno pogodbo. Ako niso bili vsi upravičenci zadovoljni, da se deli, bilo je dosti dragih pravnih in nepotrebnih preprirov.

Takih posebnih dovoljenj in zakonov (postav) za vsako posamno razdelitev je treba v slovenskih zemljah še na Primorskem in Štajarskem, ni pa jih več treba na Kranjskem in Koroškem, kjer je največ te vrste zemljišč. Na Kranjskem velja v ta namen razdelitveni in uredbeni zakon (postava) z dne 26. vinotoka 1887. l., št. 2. deželnega zakonika iz l. 1888., s kasnejimi potrjenimi zakoni; na Koroškem pa velja tak zakon z dne 5. julija 1885. l., št. 25. dež. zak.

Vsebina obeh zakonov ali postav je skoraj ista ter obstoji v tem, da se razdelba in uredba opisanih skupnih zemljišč zelo olajšuje in da je obravnavanje radi tega prepuščeno posebnim oblastvom.

Delovanje z razdelbo in uredbo se imenujejo po latinskem izrazu „agrarske operacije“, oblasti v to postavljene pa agrarske oblasti.*)

K agrarskim oblastim spadajo: za Kranjsko c. kr. deželna komisija za agrarske operacije v Ljubljani, za Koroško c. kr. deželna komisija za agrarske operacije v Celovcu; kot druga pritožbena stopnja za obe deželi je c. kr. ministerska komisija za agrarske operacije na Dunaju.

V obeh deželah je tudi po troje c. kr. krajnih komisarjev za agrarske operacije, ki po deželi sprejemajo dotične prošnje, obravnavajo z upravičenci in tudi sami odločujejo, kadar zaradi pravic ni prepira.

Razdelba skupnih zemljišč se pričinja le na prošnjo sodeložnikov ali občine. Ta prošnja se imenuje povzročitev ali, po latinskem jeziku, provokacija.

Razdelba je ali glavna ali nadrobna.

Glavna razdelba je delitev skupnih zemljišč na dvoje ali več skupin, in sicer 1.) med bivšimi gospodskami na eni, občinami ali bivšimi podložniki na drugi strani, ali 2.) med županijami ali občinskimi oddelki, na primer med dvema ali več vasi, ali 3.) med županijami ali občinskimi oddelki na eni in med poljedelskimi združbami na drugi strani. Ako ima na pr. več občin ali vasi skupen pašnik ali gozd, vsaka lahko prosi, naj se razdeli tako, da bode imela sleherna občina ali vas svoj del, kterega smejo odslej uživati samo upravičenci tiste vasi ali občine, kateri je bil oddeljen.

Za glavno razdelbo sme prositi vsak upravičen oddelek, ki se hoče ločiti iz skupščine. Ako je tak oddelek županija sama, tedaj ima razdelbeni sklep ukreniti občinski odbor, in deželni odbor mu ima pritrčiti.

Kadar je število upravičenih posestnikov pri eni razdelbeni stranki gotovo, tedaj ima na Kranjskem vsaj njih tretjina podpisati prošnjo za glavno razdelbo skupnega zemljišča. Če je na primer pri kakem skupnem pašniku upravičenih 9 posestnikov iz prve, 10 iz druge in 15 iz tretje vasi, ter ako hočejo upravičeni posestniki iz prve vasi, imeti pašnik zase oddeljen, tedaj morajo prošnjo vložiti 3 posestniki; ako hočejo isto posestniki iz druge vasi, je treba v to prošnje 4 posestnikov, ako oni iz tretje vasi, pa prošnje 5 posestnikov.

Na Koroškem ima prošnjo za glavno razdelbo vložiti samo četrti del takih upravičenih posestnikov.

Nadrobna razdelba skupnih zemljišč je ali nadaljna razdelba pri glavni razdelbi pripadlega skupnega deleža, ali nadrobna razdelba skupnega zemljišča med upravičence sploh, tako da v obeh slučajih dobi vsak upravičenec svoj delež posebej odmerjen.

Nadrobna razdelba se vrši brez glavne razdelbe tedaj, kadar je število vseh upravičenih posestnikov gotovo, namreč: 1.) med nekdanjimi podložniki, 2.) med člani poljedelske združbe, 3.) med soupravičenci do spolovin ali menjalk.

Provokacija za nadrobno razdelbo mora izhajati na Kranjskem vsaj od ene tretjine, na Koroškem pa od ene desetine vseh k skupnemu užitku upravičenih posestnikov.

Opomniti je treba, da smejo za razdelbe prositi le oni, ki imajo posest ali last do skupnega zemljišča.

*) Ager pomeni v latinskem zemljišče, operatio pa delovanje; agrarske operacije so torej delovanja z zemljišči, tukaj s skupnimi zemljišči, kakor tudi obravnave, ki imajo ta namen.

Le-te imenuje zakon (postava) sodeložnike. Ne smejo pa razdelbe prositi drugi, ki imajo kako drugačno pravico pri skupnosti. Tako nima k taki prošnji pravice, kdor ima pri skupnem zemljišču samo služnostno pravico paše ali drvarščine; tudi ne tisti, ki dobiva za užitek drugih upravičencev kako davščino, bodisi v denarju ali v čem drugem, in še manj tisti, ki ima na tem zemljišču terjati kako posojilo, temveč razdelbo sme zaprositi samo tisti, ki ima ondi resničen popolen užitek, in tak se ravno imenuje sodeložnik. Na Kranjskem morajo sodeložniki prej odkupiti pravice služnostnih upravičencev, ki nimajo vsega užitka pri skupščini, na pr. upravičencev do same paše ali drvarščine, predno prosijo za razdelbo. To velja posebno, če se služnostni upravičenci razdelbi ustavljajo.

Po kranjskem zakonu z dne 8. prosinca 1889. l., št. 7. dež. zak., je treba prošnjo za odkup služnostnih pravic vložiti pri c. kr. deželni vladi v Ljubljani.

Kadar upravičencem ni do razdelbe, temveč samo do tega, da se njih pravice do posesti in užitka pri skupnem zemljišču uredi in ugotovijo, da na pr. ne pase kdo preveč živinčet ali ne izseka grmovja in drevja drugim upravičencem na škodo, tedaj prosijo za uredbo ali regulacijo skupnega zemljišča.

Prošnje za regulacijo mora podpisati toliko sodeložnikov, kolikor ono za glavno razdelbo, za regulacijo spolovin ali menjalk pa vsaj tretjina vseh sodeložnikov, torej tako, kakor pri nadrobni razdelbi.

Prosilce za razdelbo in uredbo pa velja šteti le po številu (glavah), ne pa po velikosti njih deležev. Ako je na pr. pri kakem pašniku 6 sodeložnikov upravičenih kot pol zemljakov, 3 pa so upravičeni samo kot četrtzemljaki, to vender samo slednji trije lahko povzročijo razdelbo ali uredbo skupnega zemljišča. Tako velja na Kranjskem; na Koroškem pa bi oboje povzročil lahko en sam četrtzemljak, kakor je povedano že zgoraj. Kadar je provokacija napravilo pre malo sodeložnikov, tedaj ostanejo oni, ki so jo vložili, še 6 mesecev od vložitve dalje nanjo vezani; med tem lahko pristopijo še drugi sodeložniki, da se doseže zadostno število.

Regulacijo (uredbo) pa uvedejo oblasti lahko tudi sameobsebi (uradoma):

1.) kadar jo politično deželno oblastvo spozna za potrebno za javno korist, 2.) pri glavnih razdelbah, v kolikor se ne izvrši nadaljna nadrobna razdelba.

Vender je regulacijo po teh novih zakonih (postavah) dovršiti sploh le takrat, kadar bi ne bila mogoča ali zadostna po veljavnih občinskih postavah.

Regulacija ali uredba užitninskih in oskrbovalnih pravic se sicer zahteva le redkokdaj ter pri obširnih skupnih zemljiščih, zato se bomo odslej ozirali bolj na razdelbe, ki so za nas večje važnosti.

Prošnje za razdelbo skupnih zemljišč, kakor tudi za uredbo dotičnih užitninskih in oskrbovalnih pravic je treba vlagati pri c. kr. deželni komisiji za agrarske operacije.

(Dalje prih.)

Izkušnje in nasveti glede trtnih boleznij.

(Piše B. Skalicky, tehnični vodja državnih vinarskih zadev na Kranjskem.)

(Dalje.)

Če se je zadnje žveplanje pozno izvršilo, pride z grozdem nekaj žvepla v mošt, kateri dobi pri kipenju duh po gnilih jajcah ali miših. Ta duh prihaja od žveplenega vodika, ki se je bil pri kipenju napravil iz

žvepla in vode. Da se kmalu odpravi, je treba mlado vino koj po glavnem kipenju pretočiti, da se loči od močno smrdečih drož. Pri tem se pa še posoda, v katero pride novo vino, dobro zažvepla; v nji se namreč zažge nekaj žvepla. Poleg tega je vino pretakati tako, da pride močno z zrakom v dotiko. Na ta način vino kmalu izgubi neprijetni duh po žveplu.

V letošnjem, za trtne škodljivce posebno ugodnem poletju je tudi črni palež (*sphaceloma ampelinum* de Bary) povzročil precejšno škodo.

Ta bolezen je našim vinogradnikom že davno znana pod imenom „koze“.

Videti jo je vsako leto na mladikah, listju, letos tudi na grozdju, posebno v nizkih, vlažnih legah in na težki zemlji.

Kakor vse glivične bolezni, napada tudi črni palež nekatere vrste bolj ko druge, da, celo ameriške podloge, na pr. solonis.

Na listju napravi črni palež najprej majhne rjave ali črne pike, listna tkanina na tem mestu izpade in nastanejo luknjice, ki se tako razširjajo, da se ves list posuši.

Na mladikah in na grozdju napravlja palež črne lise, ktere so na robu nekoliko zvišane.

Posebno neprijetna je bolezen na mladih cepljenkah v trtnici, kjer lahko vse listje posuši in mladike spači.

Glivica črnega paleža se razširja posebno v vlažnih letih; njeni trosi prezimujejo na trsnem lesu in je posebno priporočljivo, te zimske troske uničiti.

Meseca februarja ali marcija, dokler trta še popolnoma miruje, obrežemo trs in vse odpadke (rezje) sežgemo.

Ostalo trto namažemo s trdim čopičem s 40 % no raztopino zelene galice (železnega vitrijola), kateri primešamo še 1 % žveplene kisline.

To delo se še enkrat ponovi, predno se rast oživi. Opomniti je, da trta ne sme še solzeti, ker bi zelo močna tekočina utegnila že nekoliko razvitim očesom škodovati.

To sredstvo se je v državnih trtnicah pri močno napadeni ameriški vrsti solonis in tudi pri cepljenih trtah dobro sponeslo.

Namesto železnega vitrijola rabijo nekateri 10 % raztopino žveplene kisline, ali pa zmes 10 % modre in 10 % zelene galice.

Ako se pa vkljub temu še bolezen pokaže, se priporoča napadene trtne dele obirati in sežgati.

V trtnici lahko štopamo z žvepleno moko ali pa z apnenim prahom (živo, neugašeno apno).

Obiranje napadenih mladik in sploh tudi vsa druga dela naj se vršijo v napadenem vinogradu poleti le ob suhem vremenu, ker bi se s tem delom drugače razširjanje bolezni še pospeševalo.

Navadno škropljenje z galico proti tej bolezni ne koristi, ker so trosi črnega paleža zelo trdni in trpežni.

Poleg drugih boleznij se je pri nas letos prvič v večji meri pokazala siva gniloba, katero istotako povzroča glivica, imenovana *botrytis cinerea*.

To bolezen je že l. 1869. na Kranjskem opazoval prof. de Bary; lansko leto in predlanskim smo jo zapazili v državni trtnici v Kostanjevici, letos je že bolj razširjena.

Mnogi vinogradnik se čudi, ako pride v svoj vinograd in vidi, da mu grozdje ali deli grozdov, bodisi še popolnoma zeleni in sveži ali pa že oveneli, po tleh

leže. Ako bolj natančno opazuje, lahko opazi na kakem na videz popolnoma zdravem grozdu, posebno tam, kjer se pecelj deli, rjavo mesto, na katerem se pecelj suši ali pa gnije, če je vreme mokro.

Pecelj vsled tega postane jako krhek in končno se zlomi in del grozda odpade.

To gnilobo Franczi imenujejo sivo gnilobo.

Glivica (*botrytis*), ktera jo povzroča, škoduje tudi na raznih drugih rastlinah, posebno v mokrih letih, v kterih se rastline počasi razvijajo.

(Dalje prihodnjič.)

Vprašanja in odgovori.

Vprašanje 206. Pri nas nameravamo razdeliti skupni pašnik, pa ne vemo, kje in kako je vložiti prošnjo za razdelitev, zato prosimo pouka v tej zadevi. (Ž na P.)

Odgovor: Kot odgovor na Vaše vprašanje smo v današnji številki pričeli z objavljenjem razprave o razdelbi skupnih zemljišč, katero smo sicer že pred petimi leti objavili, a bo gotovo dobro došla ne le Vam, temveč tudi drugim, ki nameravajo deliti svoja skupna zemljišča. To izborna in poljudna razprava je spisal gospod c. kr. svetniški tajnik dr. Volčič, ki je bil takrat komisar za agrarske operacije ter se je s to zadevo temeljito pečal.

Vprašanje 207. Imam 7 mesecev staro pingavsko žrebe, katero sem pred enim mesecem pričel privezovati ter je sedaj na prosto vodim, zlasti na vodo. Sedaj sem zapazil, da je žrebe na obeh zadnjih kolenih dobilo mehurje, in prosim sveta, **kako mu preženem mehurje na nogah?** (M. B. v O.)

Odgovor: Taki mehurji se kaj radi narede na nogah mrzlokrvnih konj, zlasti če so bili napačno vzgojeni. Če se žrebe že od vsega pričetka ne pregiba zadostno na planem, da se utrdi, če ne dobiva krme, ki ga jači, potem tak konj ostane mehkužen ter je podvržen vsem takim boleznim na nogah. Mehurje pa težka žrebeta najlaže dobe, ako niso vajena hoditi na prosto ter takrat, kadar vun pridejo, tekajo kakor divja in se hipoma ustavljajo, pri čemer zadnje noge silno trpe. Če se taka žrebeta vodijo na povodcu, kakor na pr. Vi delate, tudi skušajo tekati, a vodnik jih ustavlja in žrebeta se opirajo na zadnje noge, pri čemer te veliko trpe ter se slednjič narede mehurji. Ti mehurji se narede, ker se v členu stvari preveč členove maže, ta pa pritiska na omehkuženo kožo, ktera obdaja člen, in koža se raztegne ter se napolni z mažo, kar se potem pozna tudi na vnanji; to imenujemo členove mehurje ali bule. Mehurje je zelo težko odpraviti. Novo nastali, boleči mehurji se zdravijo z mrzlimi obkladki. Nadalje priporočajo mazati z jodovo tinkturo, ali pa noge obvezati s posebnimi obvezami, kar pa nikakor ne jamči za uspeh. Mehurje predreti je zelo nevarno ter sme to narediti le izkušen živinozdravnik, na ktereга se Vam je sploh najbolje obrniti.

Vprašanje 208. Moja junica je 2½ leta stara, a se noče še goniti. Junica je precej velika, zadosti rejena in zdrava. **Kaj mi je storiti, da se bo junica gonila?** (J. F. v K.)

Odgovor: Da bi Vam mogli dati svet, morali bi poprej vedeti, zakaj se Vaša junica ne poja. Vzrokov temu more biti več, in sicer so taki, ki se dajo odstraniti, in taki, ki se ne dajo popraviti, vsled česar žival vedno ostane jalova. Med zadnje vzroke spadajo razne napake na spolovilih. Včasih se pa junica ne poja, ker je vsled slabe in prazne krme oslabljena, ali pa ima vsled predobre krme otolščenel jajčnik. V takih slučajih se pomaga z boljšo, t. j. prav točno, oziroma s slabšo krmo. Priporočamo Vam obrniti se do izkušenega živinozdravnika.

Vprašanje 209. Člen takajšnje okrajne kmetijske zadruge se je ravnal po navodilu v „Kmetovalcu“ iz l. 1898. ter je **z nekolekovano vlogo zahteval razjasnil**, zakaj se mu je odmerilo toliko osebne dohodarine. Sedaj je dobil odlok in ob enem nalog plačati dvojen kolek (2 K), ker vloge ni kolekoval. Ker se gre za priziv, prosimo pojasnila, na katerem zakonu temelji Vaše navodilo glede kolekovanja? (O. km. z. v P.)

Odgovor: Dotično navodilo je spisal za naš list jako več davčni uradnik, ki je glede kolekovanja zavzemal pravilno stališče, da so te vloge ravno tako koleka proste, kakor vse druge, ki se tičejo poizvedovanj o davku, ki so že po zakonu oproščene koleka. Dotični uradnik in mnogi drugi so se držali tega načela, mnogi drugi so pa bili nasprotnega mnenja. Vsled tega je nastala zmešnjava in ljubljanska finančna direkcija se je obrnila na finančno ministerstvo, in to je odredilo, da je te vloge kolekovati. Odredba finančnega ministerstva torej velja za vse dežele, a je vprašanje, če je zakonita. Zakonitost bi se mogla le dognati, če bi kdo to zadevo gual skozi vse instancije.

Vprašanje 210. Imam ušivo, 8 mesecev staro tele, katero sem mazal z mastjo, s tobakom, z lanenim oljem in s petrolejem, a vse skupaj ni nič izdalo. Nekaj ušij je izginito, a kmalu so se zopet pokazale druge, in sedaj je zopet ves život polen ušij. **Kako naj odpravim uši?** (J. V. v H.)

Odgovor: Močna tobakova voda prav gotovo uniči uši, to Vam moremo iz večkratne izkušnje potrditi. Tobakova voda je tudi zato priporočena, ker živini ne škoduje, če se liže. Mazanje se pa mora večkrat ponavljati, ker tobakova voda pač uniči uši, ne pa gnid, iz katerih zopet izlezejo uši, katere je treba zopet uničiti. Najboljše in najhitreje učinkujoče sredstvo proti ušem je seveda sivo mazilo (mazilo iz živega srebra), a je nevarno, kajti je strupeno in živina ga more dobiti v se, če se liže. To mazilo uniči v 24 urah vse uši, če se dobro vtire v vsa ušiva mesta; čez 4 do 5 dni je mazanje ponoviti, da se uničijo še uši, ki so se med tem časom izlegle iz gnid.

Vprašanje 211. Imam njivo, na kateri dobro uspeva ječmen in za njim ajda. Koruza pa raste na tej njivi skraja prav lepo, ko pa prične klasove delati, pa zaostane. Hlevski gnoj ne pomaga. **Kakšno umetno gnojilo mi priporočate?** (J. N. v St. P.)

Odgovor: Če turščica vzlic gnojenju s klevskim gnojem ne uspeva, je to dokaz, da primanjkuje rudninskih redilnih snovij, kar potrjuje Vaše poročilo, kajti ob tvoritvi storžev rastlina potrebuje največ rudninskih snovij, takrat pa Vaša turščica ravno peša. Priporočamo Vam tisto njivo, na katero boste prihodnjo pomlad sejali turščico, še to jesen pognojiti s Tomasovo žlindro, in sicer vzemite na oral 3 q, zraven pa prideneite še 2 q kalijeve soli.

Vprašanje 212. Imam kravo, kateri se iz sramnice izoeja neki rumen gnoj. To bolezen ima že 14 dni. Krava sicer rada žre in pije, a mleka ima precej manj. Krava je imela dvojčke in je bila pred dvema mesecema ubrejena. Kaj utegne biti kravi in kako jo je zdraviti? (R. P. v V.)

Odgovor: Vaša krava je odločno na spolovilih bolna. Drugega sveta Vam pa ne moremo in ne smemo dati, kakor tega, da pokličite živinozdravnika. Kravi se je skoraj gotovo kaj zgodilo, ko je skotila dvojčke. Priporočamo Vam do tja, da pride živinozdravnik izpirati sramnico s karbolno vodo, katero dobite v lekarni, kjer morate povedati, čemu jo bodeite rabili. Za izpiranje notranjih delov sramnice so pa potrebne priprave, katere ima le živinozdravnik.

Vprašanje 213. Kupil sem vole, katerih je pa eden božjasten. Teden po kupu se je vol pričel v krogu vrteti ter je potem padel in je iz gobca tiščal pene. **Ali božjast razdere kupčijo volov?** (A. K. v T.)

Odgovor: Božjast pri goveji živini ne razdere kupčije, kajti edina bolezen, ki pri govedi razdere kupčijo, je pojatnica ali jetika. — Sicer pa Vaš vol ni bolan za božjastjo, temveč ima le vrtoglavico, katero povzroči šrv v možganih. Priporočamo Vam vola kmalu spitati ter ga prodati mesarju.

Vprašanje 214. Ali se bodeta letos dobivala pri kmetijski družbi **železni vitrijol** (zelena galica) in žveplena kislina, ki se rabita proti kozavosti trt? (A. R. v M.)

Odgovor: Zeleno galico družba pač prevzame med gospodarske potrebščine, katere bo preskrbovala svojim udom, ne pa žveplene kisline, kajti s tem predmetom so združene take težkoče, da se družba ne more z njimi obremeniti. Pač pa družba poišče tvrdko, ki bo žvepleno kislino ceno in neposredno pošiljala naročnikom. Opozarjamo Vas, da se žveplena kislina sme pošiljati le s takozvanimi „ognjenimi vlaki“, ki vozijo na pr. na Dolenjsko na teden le dvakrat, in sicer vsak torek in vsako soboto.

Vprašanje 215. **Kako je najbolje v vinogradih gnojiti s hlevskim gnojem**, ali kar pčez pred prvim kopanjem, ali vsaki trti posebej, ali jarke izkopati in vanje gnoj zagrnuti? (A. R. v M.)

Odgovor: Če hočete vsako leto gnojiti, potem morete gnoj raztresti čez ves vinograd in ga s prvim kopanjem podkopati, ako naj pa gnojitev velja za več let, potem je pa primerno le gnojenje v jarke. Vse to je podrobno razloženo v Gombačevi knjigi „Novo vinogradništvo“, katero pri naši družbi dobite za 80 h.

Vprašanje 216. Imam kravo, ki je po oteletanju dobila **gluh sesec**. Ali je kakšna pomoč proti temu? (L. C v Sp. Š.)

Odgovor: Vaša krava je pri oteletanju dobila vnetje (volčid) vimena, katero ste zanemarili ali pa napačno zdravili. Vsled tega se je mlečna žleza tako pretvorila, da ne more več delovati. Navadno se ta hiba ne da več popraviti, kvečjemu s pravilnim trenjem (masiranjem) prizadetega dela vimena.

Vprašanje 217. **Krava mi je postala krvomočna**. Kaj more biti temu vzrok in kako jo je zdraviti? (Fr. K. v S.)

Odgovor: Na Vaše vprašanje Vam ne moremo dati dolačnega odgovora, ker nam prvič niste povedali, če je scalnica od krvi rdeča, ali pa so v njej le koščeki strjene krvi, in ker drugič vzroka ne moremo uganiti, kajti vzrokov krvomočnosti je več. Krava more postati krvomočna vsled bolezni notranjih delov života, zlasti ledvic, ali pa vsled tega, kar je použila gotove strupene rastline.

Vprašanje 218. Ob meji moje njive rastejo na sosedovem travniku visoki hrasti in grmovje. Vejevje sega na mojo njivo ter mi dela škodo. Ali je ktera **postava, ki bi sosedu silila, da bi moral posekati meni škodljive veje?** (J. T. v S.)

Odgovor: Takega zakona ni, pač imate pa Vi sami pravico vse veje in korenine, ki segajo na Vaš svet, posekati, ne da bi vprašali sosedu za dovoljenje. Prosite še enkrat sosedu, da poseka veje, ki segajo na Vaš svet, ter mu povejte, da drugače storite to sami.

Vprašanje 219. **Ali je za vrte in travnike škodljivo, če se gnoje s premogovim pepelom?** (P. S. v M.)

Odgovor: Nobeno gnojenje ni škodljivo, zato morate pred vsem vprašati, ali premogov pepel sploh gnoji. Premogov pepel nima v sebi toliko znatne množine redilnih snovij, da bi bil poraben kot gnoj. Če travnik z njim prospete, ne bo škodoval, a tudi ne koristil, kvečjemu bo obstala škoda v tem, da boste imeli strošek za nekoristno delo. Na vrtu in na njivi je reč drugačna; tamkaj pride pepel v zemljo in more v fizikalnem oziru škodovati ali koristiti. Premogov pepel zemljo rahlja, zato je včasih še zelo koristen na teški, zvezni

zemlji, dočim rahlo zemljo naredi še rahlejšo, kar more biti škodljivo.

Vprašanje 220. Ktero sredstvo ni nevarno in je najgotovješe zoper bukanje svinj? (A. D. v Z.)

Odgovor: Zoper bukanje svinj ni drugega sredstva kakor rezanje, ki v rokah večšega rezača ni prav nič nevarno. Drugače je seveda pri naših rezačih, ki o potrebni snagi in antisepsi nimajo niti najmanjšega pojma. Sicer Vam pa priporočamo angleško prasičjo pasmo, ktere se svinje tako neznaatno bukajo, da to prav nič ne vpliva na njih debelenje.

Vprašanje 221. Kakšen žganjarski kotel je boljše, s kratko ali z dolgo hladilno cevjo? Pri nas trdijo, da ni dobra dolga hladilna cev, ker se v nji žganje suši, dočim kapa iz kratke cevi močnejše žganje (J. G. v P.)

Odgovor: Predno Vam odgovorimo na Vaše vprašanje, vzemite na znanje da nobena tvarina ne more iz sveta izginiti; tvarina more pač spremeniti svojo skupnost (obliko), a zato ne izgine; ona ostane na svetu, le v drugi skupnosti. Če se voda, žganje ali kaka druga tekočina posuši, zato ta telesa še niso izginita, temveč so se le izpremenila v zračna ali plinava telesa, ki plavajo v zraku ter se pri ugodnih razmerah morejo zopet spremeniti v tekoča. V čem pa obstoji kuhanje žganje? Vednostno se imenuje to delo prekapanje ali destilovanje, podomače pa kuhanje žganje lahko imenujemo sušenje žante, t. j. spreminjanje špirta, vode, i. t. d., t. j. vsega tistega, kar je v žanti in kar hočemo imeti v žganju, v zračno obliko ter izpreminjanje teh dobljenih zračnih teles nazaj v tekoča, in sicer s pomočjo hlajenja. O sušenju žganja v dolgi cevi v tem zmyslu govoriti, kakor pri Vas razumejo, t. j. da bi žganje izginito, je neumno. Ravno narobe je res; čim daljša je hladilna cev in mrzlejša tekočina, ki hladi in obdaja cev (zato je najbolje rabiti led ali sneg), tem bolj gotovo je, da se bodo vse tekoče tvarine, ki so se izpremenile v podkurjenem kotlu v zračne tvarine, ali ki so se posušile, zopet nazaj izpremenile v tekoče s pomočjo hlajenja. Kratke cevi moramo kar naravnost zavreči, ker se z njimi slabo in potratno dela. V kratkih cevih zračne snovi ne moremo zadosti hladiti, zato pa uhajajo iz njih plini, ne da bi se izpremenili v tekočino, t. j. v žganje, in tam se res žganje suši, ker uhaja v zrak odkoder ga nobeden več nazaj ne dobi. Le pogledite kotle s kratkimi cevmi, kako iz cevi piha, in sicer plinasto žganje, ki gre v zrak, dočim pri kotlih z dolgimi in dobro hlajenimi cevmi tega ne zapazite. Pri naših kmetijskih kotlih se najmanj tretjina žganja izgubi, ali po Vašem posuši! D. bi iz kratke cevi pri žganjarskem kotlu kapalo močnejše žganje kakor iz dolge, ni resnično, in predaleč bi nas peljalo, če bi hoteli še to trditev ovreči. To si pa zapomnite: Naši žganjarji večinoma ne znajo kuhati. Razne tekočine se izpreminjajo v zračna telesa pri raznih toplotah. Voda se prične izpreminjati, kadar vre, t. j. pri 100° C, špirit še prej, in razne dišave in olja, ki so zlasti za naša domača žganja važna, se izpremene še prej kakor špirit. Ako hočemo imeti močno in dobro žganje, ne smemo preveč kuriti in moramo pred vsem le toliko greti, da prekapamo najprej dišave in olja ter potem špirit in slednjič le toliko vode, kolikor je je treba, da je žganje pitno. Pri nas se pa vobče preveč kuri, ker se misli obdavčeni čas prihraniti, a se pri tem le zapravlja. Važno bi bilo narediti še nekaj opomenj, a kot odgovor na Vaše vprašanje naj to zadostuje

Gospodarske novice.

* Vsled ukrepa v seji glavnega odbora dne 11. oktobra t. l. od novega leta 1901. naprej novo vstopivšim udom ne bo plačevati vstopnine, ker se je glavnemu odboru posrečilo izposlovati deželno

podporo, ktera bo nadomestovala dosedanji dohodek iz vstopnine. Na to opozarjamo č. gg. načelnike podružnic in gg. ude sploh, da se bodo vedeli ravnati pri nabiranju novih udom.

* P. n. gg. družbene ude uljudno opozarjamo, da smo nabiralne pole za udnino za l. 1899. doposlali gospodom načelnikom podružnic, in sicer s prošnjo naj izvolijo udnino pobirati do dne 10. decembra. Nekatere ude smo prosili za udnino kar naravnost, in te tudi prosimo, naj nam jo kmalu pošljejo, ker nam je sedaj laže urediti zadeve udom, kakor ob novem letu, ko se delo tako silno nakopiči.

* Sadna razstava v Parizu. C. kr. avstrijsko pomoško društvo je prevzelo prireditve avstrijskega oddelka na mednarodni sadni razstavi v Parizu, ki je bila v začetku tega meseca. Kakor smo se sami prepričali in kakor pišejo vsi listi, je avstrijska sadna razstava prekašala vse druge, in prav ima načelnik pomologijskega društva gospod H. grof Attems, ki v svojem poročilu navaja, da je bila tiste dni v Parizu čast biti Avstrijec. Vse kronovine naše države so se častno udeležile te razstave, vse je pa nadkrijevala Štajerska, ktere deželni odbor je, spoznavši važnost te razstave za trgovino, žrtvoval veliko tisoč kron ter je poslal več vagonov najlepših štajerskih rejnet, iz katerih se je naredila velikanska skupina v prav ameriškem slogu. Z veseljem moramo konstatovati, da naša dežela ni zaostala za nobeno drugo, pač pa je glede lepote sadja in prireditve skupine večino drugih dežel nadkrijevala. Največje zasluge si je na tem uspehu pridobil gospod potovalni učitelj Gombač, ki je nadobavil krasno sadje iz vse dežele. Kranjsko skupino je osebno uredil družbeni ravnatelj g. Pirc. O razstavi sami hočemo še podrobneje pisati ter priobčiti sliko kranjske skupine.

* Umetna gnojila prosimo hitro naročiti, ako naj naročila kmalu zvršujemo, kajti družba v svojem skladišču zaradi pomanjkanja prostora ne more imeti velike zaloge, zato se zadnje dni kar naprej dogaja, da je skladišče prazno in moramo čakati na novo blago, ki se vsled velikega prometa na železnicah zelo zakasnuje.

Močna krmila, in sicer oljne tropine, ima družba vedno v zalogi in so sedaj tudi že sezamove tropine došle, ktere so nam poprej pošle.

* Prispevki za cesarja Franca Jožefa I. zaklad za stare zveste posle: Juraj Strucelj, c. kr. sodn. svetnik v Žužembregu, 1 K; Fr. Škočir v Žužembregu 1 K; Frančišek Valand, posestnik v Žužembregu, 1 K; Jernej Gnidovec, posestnik v Gor. Ajdovcu, 1 K; Ivan Arkar, posestnik v Trebči Vasi, 1 K; Jakob Dereani, trgovec v Žužembregu, 1 K; Srečko Pehani, posestnik v Žužembregu, 1 K; Josip Pehani, posestnik in gostilničar v Žužembregu, 1 K; Josip Zurec, posestnik v Žužembregu, 1 K; Ivan Vehovec, posestnik v Žužembregu, 1 K.

Uradne vesti c. kr. kmetijske družbe kranjske.

Št. 15.871.

Razglas.

Po razpisu c. kr. kmetijskega ministerstva z dne 31. avgusta 1890, št. 22.421., se bodo spomladi 1901 iz državnih trtnic oddajali reznice (ključi) in korenjaki (živice ali bilfe).

Oddajali se bodo praviloma proti plačilu tarifne cene, samo izjemoma v posebnega ozira vrednih primerih tudi brezplačno.

Cene so nastopne:

- 1.) Za vsakih 1000 reznic po 4 K
- 2.) Za vsakih 1000 korenjakov po 10 »

Tisti, ki žele dobiti takih trt, naj se do

1. decembra 1900

zglase pri občinskem uradu ter povedo tudi, kakšne vrste in koliko bi jih radi prejeli,

Pozneje dospele prošnje se ne bodo uvaževale.

Trte se oddajajo samo za to, da se z njimi zasade svoji vinogradi, zlasti matičnjaki, in vsaka trgovina s trtami, prejetimi iz državnih zalog, je kar najstrože prepovedana.

Končno se omenja, da je zaloga korenjakov znatno manjša kakor ona reznic, da se bodo mogle zategadelj tudi trte odkazati v primernem razmerju množin, ki so v državnih trtnicah na razpolaganje.

C. kr. deželna vlada za Kranjsko.

V Ljubljani, dne 22. oktobra 1900.

Št. 16 384.

Razglas

o zglasitvi žrebcev.

Na podstavi deželnega zakona z dne 18. februarija 1885 (dež. zak. št. 13.) se s tem splošno naznanja, da morajo posestniki žrebcev, kateri hočejo v prihodnji spuščajni dobi spuščati svoje žrebce za plemenitev tujih kobil, zglasiti te svoje žrebce

najpozneje do 10. decembra 1900.

pri političnem okrajnem oblastvu, v čegar okolišu se nahaja žrebčevo stajališče. Dovoljeno je zglasilo izvršiti pismeno ali ustno; ob enem pa je naznaniti ime in priimek, potem stanovišče žrebčevega posestnika, kakor tudi pleme, starost, barvo in stajališče žrebčevo. Za žrebce sploh pod štirimi leti in za noriške žrebce pod tremi leti se ne dajejo dopustila za spuščanje.

Kje in kdaj bode izborna komisija zglasene žrebce pregledovala in zanje dajala dopustila, dá se ob svojem času na znanje.

C. kr. deželna vlada za Kranjsko.

V Ljubljani, dne 28. oktobra 1900.

Razglas.

Podpisana podružnica naznanja, da se bodo iz subvencionirane trtnice v Trzišču pri Mokronogu spomladi 1901. leta vino-gradnikom, ki se za to zglase, oddaljene cepljene ameriške trte po nižani ceni, in sicer po 14 K 100 komadov.

Na podlogah rip. portalis, nekaj tudi na montikoli in solonis, so cepljene najboljše, od strokovnjakov za naše kraje priporočene trte belih in črnih vrst.

Vinogradniki, stanujoči v krajih krškega okrajnega glavarstva, kateri želijo dobiti cepljenke po zgoraj določeni ceni, morajo svoje zadostno podprte prošnje potom njihovega županstva ali njihove kmetijske podružnice predložiti najkasneje do 1. januarja 1901. leta pri podpisani podružnici. Na pozneje došle prošnje se ne bo oziralo.

Oddajale se bodo le dobro zrastle in okoreninjene cepljenke.

Podružnica c. kr. kmetijske družbe kranjske

v Mokronogu, dne 9. novembra 1900.

Josip Anton grof Barbo, načelnik.

Vabilo

na občni zbor podružnice c. kr. kmetijske družbe v Studenem pri Pestoju, ki bode v nedeljo, dne 18. t. m. ob treh popoldne v šolskih prostorih.

SPORED:

- 1.) Načelniško ob enem blagajniško poročilo.
- 2.) Tajnikovo poročilo.

3.) Slučajni predlogi.

4.) Volitev novega odbora.

Odbor podružnice c. kr. kmetijske družbe v Studenem,
dne 3. novembra 1900.

J. Jurca st.,
načelnik.

M. Mežan,
tajnik.

Vabilo

k občnemu zboru kmetijske podružnice v Begunjah (Gorenjsko), ki bo v nedeljo, 25. novembra t. l., po večernicah v šoli.

SPORED:

- 1.) Nagovor načelnikov.
 - 2.) Nabiranje udnine za leto 1901. in naročanje drevesec.
 - 3.) Slučajnosti
- V Begunjah. 8. novembra 1900.

Val. Zavri, t. č. načelnik.

Vabilo

k občnemu zboru kmetijske podružnice v Kranjski Gori, ki bode v nedeljo, 25. t. m. popoldne po krščanskem nauku v gostilni „Pri pošti“.

SPORED:

- 1.) Pozdrav.
- 2.) Pobiranje udnine za l. 1901. in naročanje drevesec.
- 3.) Slučajnosti.

Podružnica v Kranjski Gori.

Jos. Robič, načelnik.

Vabilo

k občnemu zboru podružnice c. kr. kmetijske družbe za Poljansko Dolino, ki bo dne 2. decembra 1900 ob treh popoldne pri načelniku v Gorenji Vasi.

SPORED:

- 1.) Pozdrav in poročilo načelnikovo.
 - 2.) Plačevanje udnine za leto 1901.
 - 3.) Vpisovanje novih udov.
 - 3.) Naročanje drevesec
 - 5.) Različnosti in predlogi.
- K temu zboru se vabijo vsi podružnični udje.

Kmetijska podružnica za poljansko dolino

v Gorenjivasi, dne 11. novembra 1900.

Jos. Šubio, načelnik.

Opomnja: Ako bi ob določenem času ne bilo navzočih zadostno število udov, vršil se bo čez pol ure drug občni zbor, ki bode sklepal ne glede na število navzočih udov.

Listnica uredništva.

T. P. v B. Če ste naredili jesih tako, kakor je popisano v odgovoru na 184. vprašanje, in nimate več mošta za dolivanje, potem se jesih hrani v sodu, in sicer če mogoče na topljem kraju. Tudi je dobro če voha ni zaprta, temveč le pokrita s kako cunjico, da more zrak v sod, ki naprej tvori kislino, v sod pa ne more vhajati razna nesnaga ali mrčes.

J. M. v S. Glede hmelja hočemo priobčiti to zimo enkrat daljši spis.

F. R. v H. Na vprašanje glede mehurjev na konjskih nogah Vas opozarjamo na odgovor v tej številki.

S. S. v R. To vse je zavisno od sklepa občinskega odbora. Če odbor ni dovolil županu nobene nagrade in če tajnika plačujete občani, potem nima župan nobene pravice zahtevati zasejkake pristojbine. Dotične pristojbine ima občinski odbor pravico pobirati, a morajo iti v občinsko blagajno. Visokost pristojbin mora občinski odbor v seji skleniti in deželnemu odboru dati v potrdilo.